

REKOMENDACJE DOTYCZĄCE LEPSZEGO PRZYGOTOWANIA GMINY DO WYBORÓW

INFORMOWANIE O WYBORACH

REKOMENDACJA 1

Warto wyposażyć wszystkie wydziały urzędu gminy (w szczególności te, które mają najwięcej kontaktu z mieszkańcami jak: sprawy meldunkowe, urząd stanu cywilnego, wydziały podatkowe, rodzinny i pomocy społecznej itp.) w przejrzystą, czytelną i dobrze wyeksponowaną informację wyborczą. Może to być plakat powieszony na tablicy ogłoszeń czy np. bardziej szczegółowa ulotka.

REKOMENDACJA 2

Należy wyraźnie wyodrębnić informację wyborczą na stronie internetowej urzędu gminy. W najprostszym wariantcie może to być baner zachęcający do odwiedzenia strony internetowej zawierającej konkretne i szczegółowe informacje na temat wyborów np. do strony www.maszglos.pl bądź serwisów Państwowej Komisji Wyborczej <http://info.pkw.gov.pl/>. Banner powinien być dostępny z poziomu strony głównej gminy.

REKOMENDACJA 3

Urząd gminy powinien informować o tym, kto jest urzędnikiem wyborczym oraz w jakich sprawach i kiedy można się z takim urzędnikiem skontaktować.

REKOMENDACJA 4

Każda gmina musi wskazać miejsca na bezpłatne udostępnianie ogłoszeń wyborczych, w tym tych pochodzących od komitetów wyborczych. Celem jest zgromadzenie w wielu miejscach dostępnych dla obywateli wszystkich ogłoszeń wyborczych. Ma to z jednej strony ułatwić wyborcom pozyskiwanie informacji o wyborach i kandydatach, a z drugiej dać możliwość wszystkim kandydatom bezpłatnego zaprezentowania swojej oferty. Problem polega na tym, że miejsc tych jest zazwyczaj za mało, mają niewiele powierzchni ogłoszeniowej i wyborcy o nich nie wiedzą. Warto, aby urząd gminy zadbał o czytelne i dostępne dla wyborców miejsca dla umieszczania ogłoszeń wyborczych.

DOPISYWANIE DO REJESTRU WYBORCÓW

REKOMENDACJA 1

W wyborach do Sejmu i Senatu, do Parlamentu Europejskiego oraz na urząd Prezydenta można głosować również poza miejscem swojego stałego zamieszkania. W tym celu należy jednak złożyć odpowiedni wniosek o dopisanie do spisu wyborców w gminie, w której aktualnie przebywa wyborca bądź pobrać w swojej gminie zaświadczenie o prawie do głosownia, które upoważnia do głosowania we wszystkich obwodach. Nadal wiele osób nie wie jednak jak to zrobić. Urząd gminy powinien szerzej informować w jaki sposób, gdzie i co ważne do kiedy można wystąpić z takim wnioskiem. Zalecamy aby informacje na ten temat i formularze były dostępne w okresie wyborczym we wszystkich wydziałach urzędu gmin, zwłaszcza tych mających częsty i bezpośredni kontakt z mieszkańcami. Informacje na ten temat mogą być również rozpowszechniane na stronie urzędu gminy, w lokalnych mediach czy za pośrednictwem wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych. Rekomendujemy współpracę urzędu gminy z wspólnotami mieszkaniowymi, spółdzielniami itp. w celu zapewnienia mieszkańcom dostępnej informacji o wyborach.

GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA I KORESPONDENCYJNE

REKOMENDACJA 1

Wyborca niepełnosprawny oraz taki, który najpóźniej w dniu głosownia kończy 75 lat, może ustanowić pełnomocnika. Pełnomocnik będzie mógł zagłosować w imieniu wyborcy. Alternatywnie wyborcy niepełnosprawni mogą zagłosować za pośrednictwem poczty (korespondencyjnie). By móc skorzystać z tych form, należy odpowiednio wcześniej wystąpić ze stosowanym wnioskiem do wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Rekomendujemy, aby urząd gminy przygotował specjalne materiały promocyjne (ulotki, broszury, plakaty, informacje na stronie internetowej). Należy aktywizować samorządowe służby mające dostęp i informacje o tego typu osobach, np. ośrodki pomocy społecznej. Należy nawiązać bliską współpracę z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi i świadczącymi pomoc dla takich osób. W odniesieniu do ludzi starszych można nawiązać współpracę np. z parafiami. Urząd gminy powinien zwrócić uwagę na konieczność informowania i pomagania osobom niepełnosprawnym i starszym w skorzystaniu z alternatywnych sposobów głosowania.

ORGANIZACJA LOKALI WYBORCZYCH

REKOMENDACJA 1

Mieszkańcy najpóźniej na 55 dni przed wyborami mogą składać propozycje zmian siedzib komisji wyborczych do wójta, burmistrza lub prezydenta. Urząd gminy powinien szerzej informować o tym prawie, w szczególności w jaki sposób należy taki wniosek złożyć. Organy gminy powinny również prowadzić z mieszkańcami konsultacje na ten temat (np. podczas spotkań władz z mieszkańcami). Dobrym momentem na taką ocenę jest dzień głosownia. Rekomendujemy, aby wyborca mógł podzielić się swoją opinią na temat lokalizacji lokalu wyborczego wypełniając krótką ankietę przygotowaną przez urząd gminy.

DOSTOSOWANIE LOKALI WYBORCZYCH

REKOMENDACJA 1 skrócić

Każda gmina musi posiadać co najmniej jeden obwód wyborczy dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Im większa gmina, tym więcej musi być takich obwodów. Przepisy dają również możliwość by osoby niepełnosprawne dopisywały się do spisów wyborczych w obwodach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rekomendujemy, aby informacja o lokalizacji takich obwodów oraz o możliwości i sposobie dopisywania się wyborców niepełnosprawnych trafiła do osób zainteresowanych. Urząd gminy powinien zaktywizować samorządowe służby zajmujące się sprawami osób niepełnosprawnych, aby przekazały stosowne informacje wyborcom. W szczególności dotyczy to gminnych ośrodków pomocy społecznej, zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, szpitali i przychodni lekarskich, różnego rodzaju domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, świetlic środowiskowych, pielęgniarek środowiskowych itp. Ważna jest również współpraca z wyspecjalizowanymi organizacjami pozarządowymi i kościelnymi (np. Caritas), które mają wiedzę i kontakt z tego typu wyborcami i mogą im przesłać niezbędną informację na ten temat.

REKOMENDACJA 2

Większość gmin dysponuje specjalnym transportem przystosowanym do przewożenia osób niepełnosprawnych, w szczególności na wózkach. Z reguły w dniu głosownia można taki transport zamówić. Niestety zbyt mało osób wie o takiej możliwości. Rekomendujemy, aby urzędy gmin zabezpieczyły środki na rzecz szerszego udostępniania transportu osobom zainteresowanym. W dniu głosowania samorząd powinien zapewnić możliwość złożenia telefonicznego zamówienia na taki transport oraz wykonania niezbędnej liczby kursów. Korzystając z wcześniejszych rekomendacji należy również dążyć do tego, by rozpowszechnić informację o takiej możliwości wśród osób zainteresowanych.